

NOSSIGIN KIRJASSA ESITETTYJEN TIETOJEN ERITTELYÄ ⁹⁷

Nossig ("Revision des Sozialismus", Band II. Die moderne Agrarfrage) * esittää seuraavia mielenkiintoisia tietoja maan hedelmällisyyden ennallistamisesta

Grandeau (Station agronomique de l'Estin johtaja) ** laskee *Ranskassa* olevan 25 miljoonaa ha viljelysmaata

maasta otetaan vuodessa: annetaan

metritonneja samoin tuh.

Stickstoff (typpeä)	613 000	285	} 49 miljoonaa päättä käsittä- västä karjasta saatu lannoite
Phosphorsäure (fos- forihappoa)	298 000	147	} antaa (Tis- serandin mu- kaan)
Pottasche (potaskaa)	827 000	549	
	—	+	

{ Tämä on koko kar-
jan antama määrä,
mutta ei se kaikki
mene lannoitukseen! }

T.s. vajaus on keskimäärin noin 50⁰/o! (S. 101)

Eivätkä keinotekoisetkaan lannoitteet korvaa likimain-
kaan kaikkea, mikä otetaan maaperästä.

Englannissa maaperästä otetaan keskimäärin 1.9 milj.
sentneriä Phosphorsäure, mutta *lunnunlanta* ja *luujauho*
korvaavat vain *puolet* (S. 109).

* — *Nossig* ("Sozialismin revisio", II osa. Nykyajan agraarikysymys.)
Toim.

** — *Grandeau* (Itäisen maanviljelysaseman johtaja). *Toim.*

Näin muodoin voimaperäisestä taloudesta ja keinotekoisista lannoitteista on ollut hyötyä ainoastaan yksityisten omistajain kukkarolle, muttei maalle (S. 109).

Nykyään aletaan myöntää, etteivät yksinomaan väki- ja keinotekoiset lannoitteet riitä.

1 ha:lle tarvitaan 60 000 kg lannoitetta.

Aikaisemmin se pyrittiin korvaamaan 125 kg Phosphorsäure

(S. 111)

+ 60 kg Stickstoff

+ 60 kg Pottasche

Nykyään myönnetään, että pelkät keinotekoiset väkilannoitteet kuivettavat maaperää ja että paitsi niitä tarvitaan myös lantaa.

Grandeau on sitä mieltä, että 60 000 kg:sta pitää olla ehdottomasti ainakin

20 000 kg luonnollista lannoitetta.

Grandeau: "Annalles de la Station agronomique de l'Est".

Déherain: "Les plantes de grande culture" * erikoisesti pp. 27—29 (samaten 188—193).

Nossig (joka käyttää hyväkseen *uusinta* maanviljelystiedettä ja viittaa Grandeau'hon, Déherainiin, Wollny'hin, Hellriegeliin, Dünckelbergiin, Cohniin ja moniin muihin) tekee johtopäätöksen

että voimaperäinenkin talous tietää varsin usein *maanryöstökäyttöä*.

Se kohottaa satoisuutta tilapäisesti, muttei lisää maan hedelmällisyyttä pitkäksi aikaa eikä pysyväisesti.

Maalle on palautettava niin ikään makkilanta. (S. 102, 108, 112.)

Kirjoitettu ennen helmikuun 10 (23) päivää 1903

Julkaistu ensi kerran v. 1932 XIX Lenin-kokoelmassa

Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan

* — Grandeau: "Itäisen maanviljelysaseman vuosikirja". Déherain: "Tärkeimmät viljelyskasvit". Toim.